

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 623/2022-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Jurajom Jurovským, advokátom, Vajanského 1955/58 Piešťany, proti rozsudku Krajského súdu v Trnave pod č. k. 11Co/245/2019 z 22. mája 2020 a postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Cdo 19/2021 z 26. januára 2022 a postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. apríla 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listina základných práv (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny, základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva na majetok podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, priznať primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovatelia v procesnej pozícii žalobcov v 1. a 2. rade sa domáhali určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na [REDAKOVANÉ] v k. ú. [REDAKOVANÉ] na parcele č. [REDAKOVANÉ], záhrada s výmerou 177 m², a na parcele č. [REDAKOVANÉ] zastavaná plocha s výmerou 52 m² (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“), a to na základe vydržania.

2.1 Sťažovatelia svoj nárok odvodzovali zo skutočnosti, že v roku 1977 nadobudli na základe darovacej zmluvy z roku 1977 nehnuteľnosti v k. ú. [REDAKOVANÉ], pozemok na parcele č. [REDAKOVANÉ] dom s popisným č. [REDAKOVANÉ] s dvorom s výmerou 572 m². V roku 1982 sa v k. ú. [REDAKOVANÉ] uskutočnilo

technicko-hospodárske mapovanie a parcela č. [REDAKOVANÉ] bola rozdelená na dve samostatné parcely, a to parcelu č. [REDAKOVANÉ], dom s výmerou 456 m², a parcelu č. [REDAKOVANÉ], záhrada s výmerou 177 m². V roku 2002 Správa katastra v Piešťanoch zistila, že parcely č. [REDAKOVANÉ] nemajú po technicko-hospodárskom mapovaní totožný priebeh hranice s pôvodnou parcelou č. [REDAKOVANÉ], ale zasahujú do pozemku na parcele č. [REDAKOVANÉ] ktorá je vo vlastníctve žalovaných. Následne bol obnovený právny stav tak, že sporné nehnuteľnosti boli pripísané na [REDAKOVANÉ] ako oprava chyby do vlastníctva žalovaných, čím podľa žalobcov došlo k poškodeniu ich vlastníckych práv vyplývajúcich z dlhodobej dobromyseľnej držby.

3. Okresný súd Piešťany (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 5C/318/2008 z 21. marca 2019 rozhodol tak, že konanie medzi pôvodnými žalobcami v 3. a 4. rade a žalovanými v 1. až 3. rade zastavil (I. výrok), určil, že sťažovatelia sú podielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností, každý v spoluvlastníckom podiele vo veľkosti 1/2 (II. výrok), a priznal nárok na náhradu trov konania (III. až VI. výrok).

4. O odvolaní žalovaných v 1. a 3. rade rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 11Co/245/2019 z 22. mája 2020 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II mení tak, že žalobu zamieta (I. výrok). Zároveň rozhodol o nároku žalovaných v 1. a 3. rade na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu (II. výrok).

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali sťažovatelia dovolanie, ktorého prípustnosť a zároveň dôvodnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a tiež z § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 4 Cdo 19/2021 z 26. januára 2022 dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) CSP v časti, v ktorej namietali vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, a podľa § 447 písm. f) CSP v časti, v ktorej namietali nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Podstata námietok sťažovateľov proti napadnutému postupu a rozsudku odvolacieho súdu spočíva v tom, že dospel k iným skutkovým zisteniam, rozdielne posúdil právnu otázku dobromyseľnosti sťažovateľov a nebral do úvahy skutkové zistenia preukázané okresným súdom, najmä čo sa týka počiatku vzniku a existencie dobrej viery sťažovateľov, resp. ich právnych nástupcov. Konkrétne nesúhlasia so záverom odvolacieho súdu, že držba predmetných pozemkov nebola sťažovateľmi nebola dobromyseľná už na jej začiatku. V ústavnej sťažnosti demonštratívne uvádzajú skutkové a právne okolnosti, ktoré ich dobromyseľnosť od okamihu vstupu do nehnuteľnosti potvrdzujú. V nadväznosti na uvedené tak dávajú do protikladu nesprávne a hypotetické závery odvolacieho súdu a všetky okolnosti, ktoré preukazujú skutočnú dobromyseľnosť na strane sťažovateľov ako právnu kategóriu v zmysle § 129 ods. 1 a § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri splnení zákonnej podmienky vydržania v zmysle § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Sťažovatelia dodávajú, že odvolací súd rozhodol arbitrárne, bez riadneho, dostatočného, presvedčivého a náležitého odôvodnenia, ktoré sa zakladá len na domnienkach a nepreukázaných skutočnostiach a na jednostrannom vyhodnotení skutkového stavu, ignorujúc právne významné a preukázané okolnosti v súdnom konaní.

7. Podstata námietok sťažovateľov proti napadnutému postupu a uzneseniu dovolacieho súdu spočíva v tom, že tí polemizujú so závermi najvyššieho súdu o odmietnutí ich dovolania, a to najmä v kontexte vymedzenia relevantnej otázky v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Oponujú tým, že v ich dovolaní bola zrozumiteľne a jednoznačne stanovená právna otázka, a to otázka dobromyseľnej držby sťažovateľov s odkazom a citáciou na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Rovnako sa nestotožňujú so záverom najvyššieho súdu o tom, že sťažovatelia síce citovali ustálenú súdnu prax, ale bez väzby na konkrétnu právnu otázku v nich riešenú. Podľa ich názoru citáciou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v dovolaní bol preukázaný odklon od nej postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu. Sťažovatelia polemizujú s najvyšším súdom o tom, či je otázka preukázania dobromyseľnosti právnou otázkou alebo skutkovou, pričom zastávajú právny názor, argumentujúc ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu (5Cdo/64/2018) a ústavného súdu (II. ÚS 484/2015), že dobrá viera – dobromyseľnosť ako jedna zo zákonných podmienok vydržania ako spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva je právnou otázkou, ktorú musí súd ustáliť v kontexte skutkových zistení, t. j. so zreteľom na okolnosti tej-ktorej konkrétnej prerokovanej veci v súdnom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľov špecifikovaných v bode 1 tohto uznesenia napadnutými rozhodnutiami odvolacieho súdu a dovolacieho súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. V predmetnom konaní boli sporné okolnosti, za akých sa sťažovatelia ujali držby sporných nehnuteľností v roku 1977, vrátane okolností, ktoré tomu predchádzali, a to v kontexte posúdenia, či boli sťažovatelia dobromyseľní pri vstupe do držby, prípadne či so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu mali, resp. mohli mať alebo nemali, resp. nemohli mať pochybnosti o tom, že im sporné nehnuteľnosti patria.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

9. Ústavný súd v úvode poukazuje na to, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04).

10. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovatelia sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môžu domôcť využitím im dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

11. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia proti rozsudku krajského súdu podali dovolanie, ktoré odôvodnili poukazom na § 420 písm. f) a podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľov preskúmal a rozhodol tak, že dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP ako procesne neprístupné.

12. Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti sťažovateľov ústavným súdom v situácii, keď využili právny prostriedok ochrany svojich základných práv v rozsahu, ktorý im zákon účinne poskytoval, teda podaním dovolania [vrátane dovolacieho dôvodu podľa § 460 písm. f) CSP], o ktorom najvyšší rozhodol, by bolo porušením princípu subsidiarity ako kompetenčného princípu vymedzujúceho vzťah medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. I. ÚS 728/2016).

13. Ústavný súd zdôrazňuje, že právomoc najvyššieho súdu poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľov označeným v bode 1 tohto uznesenia predchádza oprávneniam ústavného súdu, a to vzhľadom na princíp subsidiarity v čl. 127 ústavy. Preto pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP a skutočnosť, že sťažovatelia túto možnosť využili, zakladá dôvod aj na odmietnutie tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

14. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

15. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (m. m. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05).

16. Ako vyplýva z podstaty preskúmvanej veci a chronológie konania pred všeobecnými súdmi, spornou otázkou bola dobromyseľnosť žalobcov pri prevzatí držby sporných nehnuteľností v roku 1977; kým okresný súd žalobe sťažovateľov vyhovel, pretože preukázali splnenie všetkých zákonných podmienok vydržania vrátane užívania sporných nehnuteľností v dobrej viere, vychádzajúc z reálneho ohraničenia pozemkov v teréne, naopak, krajský súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol, teda rozhodol v neprospech sťažovateľov, keďže so zreteľom na všetky okolnosti držba sporných nehnuteľností sťažovateľmi nemohla byť dobromyseľná už od jej začiatku.

17. Ústavný súd, vychádzajúc zo svojej judikatúry, uvádza, že pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol (II. ÚS 484/2015). Obdobne v zmysle konštantnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu to, či je držiteľ v zmysle § 130 Občianskeho zákonníka dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne. Dobromyseľnosť je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si prisvojuje určitú vec. Ide o psychický stav, o vnútorné presvedčenie subjektu, ktoré samo osebe nemôže byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť

skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie prejavuje navonok, teda okolnosti, z ktorých možno vyvodit' presvedčenie nadobúdateľa, že mu vec patrí (5Cdo/64/2018).

18. Ústavný súd zdôrazňuje, že v okolnostiach prerokovanej veci boli podstatné skutkové zistenia z doplneného dokazovania pred odvolacím súdom (sústredené najmä do obdobia pred ujatím sa držby sporných nehnuteľností, t. j. pred rokom 1977, pozn.), ktoré nepochybne prispeli ku komplexnému zhodnoteniu spornej otázky (ne)dobromyseľnosti sťažovateľov pri prevzatí držby sporných pozemkov a ich presvedčenia, že im sporné nehnuteľnosti (ne)patria. Kľúčové zistenie odvolacieho súdu spočívalo v tom, že sťažovateľovi v 1. rade z titulu vykonávania znaleckej činnosti v oblasti poľnohospodárstva od roku 1971 a pri „*vybavovaní*“ práva osobného užívania k pozemku na susediacej parcele č. [REDAKOVANÉ] o výmere 1346 m² (súčasťou ktorého boli aj sporné nehnuteľnosti, pozn.) právnym predchodcom žalovaných (pridelené v roku 1972) muselo byť zrejmé pri zachovaní minimálnej opatrnosti jednak to, že predmetné nehnuteľnosti sú vlastníctvom československého štátu, ale aj to aké je umiestnenie pozemkov, ktoré užívajú sťažovatelia a ktoré užívajú právni predchodcovia žalovaných. Z uvedeného dôvodu nemohli byť sťažovatelia už pri počiatkoch držby parcely č. [REDAKOVANÉ] v roku 1977 dobromyseľní, keďže sa ujali držby sporných nehnuteľností tvoriacich súčasť pôvodnej parcely č. [REDAKOVANÉ], ktorá bola od roku 1972 v držbe právnych predchodcov žalovaných (najmä body 11, 11.6 napadnutého rozsudku krajského súdu).

19. Sťažovatelia sa následne domáhali ochrany prostredníctvom dovolania na najvyššom súde, ktorý dovolanie odmietol z procesných dôvodov. Podstatná sťažnostná argumentácia smeruje proti odmietnutiu dovolania ako procesne neprípustného podľa § 447 písm. f) CSP v súvislosti s vymedzením relevantnej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP. Vo vzťahu k odmietnutiu dovolania ako procesne neprípustného podľa § 447 písm. c) CSP v súvislosti s vadami zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP sťažovatelia v ústavnej sťažnosti neprezentujú žiadne námietky či dôvody ústiace do návrhu vysloviť porušenie niektorého z ich základných práv a slobôd. Pretože ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, preskúmal vo vzájomnej súvislosti, (I.) či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o odmietnutí dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a (II.) či sťažovatelia v dovolaní dostatočným spôsobom vymedzili dovolací dôvod, ktorý by predznamenal meritórne preskúmanie najvyšším súdom, berúc do úvahy dôvodnosť uplatnenia formálnejších požiadaviek v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku oproti konaniu o odvolaní ako riadnom opravnom prostriedku (Kozlica proti Chorvátsku, sťažnosť č. 29182/03, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 2. 11. 2006, § 32).

20. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najústálenejšia, a teda súladný s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo v čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 295/2012, III. ÚS 271/2021).

21. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a dospel k záveru, že najvyšší súd dôvody, pre ktoré odmietol dovolanie dostatočným spôsobom, vysvetlil (v bodoch 29 až 31), pričom ústavný súd nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu, ktorý by nemal oporu v zákone. Ústavný súd svoj názor o ústavnej udržateľnosti záveru najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania odvíja aj z obsahu, ako aj zo štruktúry vyžiadaného dovolania (dopytom na okresnom súde, pozn.). Sťažovatelia síce naznačili právne posúdenie, ktoré považujú za nesprávne a v čom spočíva táto nesprávnosť (nepreukázaná dobromyseľnosť sťažovateľov týkajúca sa vlastníctva k predmetným pozemkom, a to od samého počiatku), prezentovali svoj pohľad (zhodný s rozhodnutím súdu prvého stupňa, pozn.) na to, ako mala byť správne riešená otázka dobromyseľnosti v ich právnej veci a tvrdili odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (poukazujúc na rozhodovacie prax dovolacieho súdu pri riešení dobromyseľnosti ako jednej z podmienok vydržania). Z dovolania tak vyčnieva najmä nespokojnosť sťažovateľov s rozhodnutím odvolacieho súdu, ktoré je podľa ich tvrdení založené na úsudkoch, domnienkach, nepreukázaných skutočnostiach, a to podľa názoru ústavného súdu na úkor jasného, určitého a zrozumiteľného spôsobu vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa § 421 ods. 1 CSP. Preto možno súhlasiť s najvyšším súdom, že len samotné polemizovanie s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia či kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (bod 29 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu).

22. Práve komplexným posúdením jedinečných skutkových okolností za obdobie, ktoré predchádzalo okamihu prevzatia držby sporných nehnuteľností sťažovateľmi, odvolací súd dospel k záveru o tom, že sťažovatelia neboli dobromyseľní, preto ústavný súd uzatvára (v súlade s názorom najvyššieho súdu v bode 31 napadnutého uznesenia), že otázka existencie dobromyseľnosti, resp. jej preukázania či nepreukázania je primárne vecou dokazovania, teda ide skôr o otázku skutkovú. Najvyšší súd tak v podstatnom odobril výsledky doplneného dokazovania pred odvolacím súdom (zistený skutkový stav) a jeho právne závery (subsumpciu zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu). Podľa názoru ústavného súdu predmetná interpretácia a aplikácia príslušných zákonných ustanovení najvyšším súdom je ústavne konformná a udržateľná. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o nesprávnom právnom posúdení veci a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným.

23. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ako aj tomuto uzneseniu predchádzajúci rozsudok krajského súdu nie sú arbitrárne ani ich nie je možné považovať za nespravodlivé, a preto rozporné zo základnými právami sťažovateľov. Ustanovenie § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súde právomoc posúdiť prijateľnosť návrhu pred tým, než dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd takú sťažnosť, keď uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybníť ústavnosť napadnutých rozhodnutí. Tak je to aj v tomto prípade. Preto sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

III.3. K namietanému porušeniu práv vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny, čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu) napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

24. Sťažovatelia porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu odvíjajú od porušenia práva na spravodlivé súdne konania

(podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru). Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie dôjsť ani k porušeniu sťažovateľmi označeného práva vlastníť majetok, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

IV.4. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

25. V zmysle čl. 38 ods. 2 listiny má každý právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

26. Ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná tak, aby sa z nej dalo vyvodiť, ako malo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu poškodiť sťažovateľov na nimi označenom práve podľa listiny, pretože absentuje akékoľvek odôvodnenie, teda argumentácia, relevantné námietky a prezentovanie súvislostí tykajúcich sa porušenia označeného práva vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

27. Pretože predmetná ústavná sťažnosť v tejto časti neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti obsahovo korešpondujúce s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Sťažovateľov nevyzýval na odstránenie nedostatkov podania, keďže ústavný súd takéto nedostatky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, o to viac v situácii, keď sú sťažovatelia právne zastúpení.

28. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľov bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2022

Miloš Mad'ar
predseda senátu